

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 11/06/2025 17:04
Sayı: E-120.07.03-1643227

2025 AİLE YILI

7/28470

Sayı :E-75833232-610-6972950
Konu :Soru Önergeleri

GÜNLÜDÜR
11/06/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 28.05.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1636504 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza intikal eden, İzmir Milletvekili Sayın Rıfat Turuntay NALBANTOĞLU tarafından tevcih edilen 7/28470 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:E89D13E4-4CE2-4543-8626-E2B0B2A5765C

Belge Doğrulama Adresi:<https://www.turkiye.gov.tr/stb-ebys>

Mustafa Kemal Mahallesi Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 2151.Cadde No:154 06510 Çankaya /ANKARA

Telefon :03122016100

Bilgi İçin:soruonergesi@sanayi.gov.tr

Faks:03122016103

İnternet adresi: www.sanayi.gov.tr

Kep:sanayiveteknolojibakanligi.strateji@hs01.kep.tr

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN RIFAT T. NALBANTOĞLU'NUN

7/28470 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Deprembilimci Prof. Dr. Naci Görür 29 Nisan tarihinde yaptığı bir röportajda “İzmir en tehlikeli yerlerden biri, endişeliyim. 15-16 tane canlı fay var. İzmir yarımadası tamamen bu faylarla kesilmiş durumda ve bunlardan herhangi birinin ne zaman, nasıl deprem üreteceğini yeterince bilmiyoruz. Çünkü mikro bölgeleme çalışmaları yapılmış, paleosismolojik çalışmaları henüz tamamlanmamış durumda. Dolayısıyla bu bölgedeki çalışmalar ivedilikle tamamlanmalı.” şeklinde değerlendirmelerde bulunmuştur.

Bu bağlamda,

Soru 1- İzmir’in depremselliği ve olası bir depremde oluşacak can ve mal kaybı ile hasarlar konusunda bakanlığınızın ilgili kuruluşu olan TÜBİTAK tarafından halen hangi çalışmalar yapılmaktadır?

Soru 2- Prof. Dr. Naci Görür’ün ifadeleri bağlamında İzmir’deki canlı faylarla ilgili mikro bölgeleme ve paleosismolojik çalışmalarla ilgili TÜBİTAK tarafından yürütülen bir çalışma var mıdır? Varsa bugüne kadar neden tamamlanmamıştır?

Soru 3- Başta İstanbul ve İzmir olmak üzere ülkemizin hemen her bölgesi beşik gibi sallanırken, diri ve canlı faylarla ilgili mikro bölgeleme ve paleosismolojik çalışmaların tamamlanması için daha kaç deprem felaketi yaşanması gerekmektedir?

Soru 4- Söz konusu çalışmaları yapmak için TÜBİTAK başta olmak üzere üniversiteler ve diğer kurumlarla bakanlığınız arasında bir iş birliği ve çalışma yürütülmekte midir?

CEVAPLAR

Ülkemiz genelinde ve İzmir ilimiz özelinde TÜBİTAK tarafından desteklenen paleosismoloji proje, çalışma ve iş birliklerine dair detaylı bilgiler aşağıda sunulmaktadır. Nitekim bu alanda 2023 depremleri sonrasında hızlı bir şekilde inisiyatif alınarak TÜBİTAK MAM, ilgili kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, üniversiteler ve özel sektör firmaları arasında yeni bir ortak araştırma altyapısı tesis edilirken aynı zamanda çeşitli iş birlikleri ve projeler gerçekleştirilmiştir.

Bu bağlamda 30/10/2023 tarihinde kurulan Türkiye Diri Faylarının Paleosismolojik Özelliklerinin Belirlenmesi Araştırma Platformu; TÜBİTAK’ın koordinasyonunda, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD), Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü (MTA), Türkiye Belediyeler Birliği (TBB) ve çeşitli üniversitelerimizden 100 araştırmacı ve 90 bursiyerin katılımıyla oluşturulmuştur.

TÜBİTAK’ın 1007 – Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı kapsamında 01/9/2023 tarihinde başlatılan “Türkiye Diri Faylarının Paleosismolojik Özelliklerinin Belirlenmesi” projesinde ise TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi (MAM) proje yürütücüsü, AFAD ve MTA müşteri kurum olarak görev üstlenmiş olup TBB ve Harita Genel Müdürlüğü destekleyici kuruluş ve 14 üniversite proje yürütücüsü olmak üzere

toplamda 26 üniversite araştırmacı, izleyici, paydaş ve laboratuvar çalışmalarıyla görev almaktadır. Bu çerçevede, ilk etapta 2 yıllık sürede öncelikli olarak paleosismolojik araştırmaların yapılması gerekli görülen fay ve fay segmenti sayısı 128 adettir. Söz konusu çalışma ile diri fayların bulundukları bölgelerde, yerleşim alanlarını etkileyebilecek deprem senaryoları ortaya konulacaktır. Kurumlarımızın veri tabanlarının geliştirilmesine de katkı sağlayacak bu çalışma, AFAD tarafından oluşturulan Türkiye Deprem Tehlike Haritasının güncellenmesi açısından da önem taşımaktadır.

Bunların yanı sıra, TÜBİTAK-MAM Yer Bilimleri Araştırma Grubu tarafından 20 yıldır çeşitli illerimizde zemin sınıf belirleme ve sismik tehlike çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

Genelden özele inmek gerekirse; 01/3/2018 - 01/3/2021 tarihleri arasında sürdürülen “İzmir İli Yerleşim Alanından Geçen Diri Fayların Paleosismolojisi” başlıklı proje, İzmir’de tarihsel ve tarih öncesi dönemde can ve mal kaybına neden olan depremlerin hangi diri faylardan kaynaklandığını ortaya çıkarmak için yapılmış ve bu çerçevede İzmir ile yakın çevresi için yeni bir yerel tarihsel deprem kataloğu hazırlanmıştır.

Benzer şekilde; 15/10/2021’de başlatılan ve 15/7/2025 tarihinde sonuçlanması öngörülen “İzmir İl Sınırları İçerisinde Yer Alan Holosen-Kuvaterner Yaşlı Fayların Paleosismolojisi” başlıklı projenin temel araştırma konusunu, fayların kinematik özelliklerinin belirlenmesi ve paleosismolojik analizlerin yapılması oluşturmaktadır. Bu proje neticesinde, MTA tarafından 2013 yılında güncellenerek kullanıma sunulan Türkiye Diri Fay Haritasında İzmir İl sınırları içerisinde tanımlanan fayların tamamının jeomorfolojik, kinematik ve paleosismolojik analizleri tamamlanmış olacaktır. Proje sonuçlarının, İzmir ve çevresini etkileyecek olası bir yıkıcı deprem öncesinde bölgede yer alan mevcut yerleşim alanlarının uğrayacağı deprem zararlarının en aza indirilmesine olanak sağlaması, nazım imar planları hazırlanmasında ve yeni oluşturulacak yerleşim alanlarının belirlenmesinde ilgili kurumlara bilimsel veri tabanı oluşturması beklenmektedir.

Bu meyanda; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilmekte olan mikrobölgeleme etüt çalışmalarına da devam edilmektedir.

Öte yandan, TÜBİTAK tarafından üniversiteler ve diğer kurumlarla iş birliği içinde yürütülen belli başlı çalışmalar arasında ise; “Deprem Bölgesi Üniversiteleri Özel Çağrısı (BİNBİRÇABA)”, “Deprem Araştırmaları Özel Çağrısı”, “Deprem Araştırmaları Sanal Konferansı”, “TÜBİTAK 1007- Türkiye Paleosismoloji Araştırmaları Projesi”, “TÜBİTAK-AFAD Ortak Deprem Araştırma Çağrısı”, “Büyük Deprem Sonrası Acil Gözlem Araştırmaları (Depar)” Projesi gibi projeler bulunmaktadır. Bunlardan BİNBİRÇABA kapsamında 2025 sabit fiyatları ile 1.03 milyar bütçeli 409 proje, Deprem Araştırmaları Özel Çağrısı çerçevesinde 450,7 milyon TL bütçeli 81 proje, TÜBİTAK-AFAD Ortak Deprem Araştırma Çağrısı kapsamında ise 99,6 milyon TL bütçeli 51 proje için destek kararı verilmiştir. Deprem Sonrası Acil Gözlem Araştırmaları (DEPAR) Projesi çerçevesinde ise; Bodrum, İzmir, Niğde, Düzce ve Kahramanmaraş depremleri sonrasında fay hatlarının sismolojik özellikleri gözlemlenmiştir.

Kurumlar arası iş birliği ve yürütülen projeler sonucunda elde edilecek bilimsel ve teknik verilerin; ülkemiz genelinde ve İzmir ilimiz özelinde yatırım projelerinin ve yerleşim alanlarının planlanmasında, OSB’lerin yer seçiminde, ulaşım ve enerji nakil hatları gibi alt yapı projelerinde ilgili kurumlarımıza önemli bir rehber olması öngörülmektedir.